

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Козуб Д.Р.,

здобувач вищої освіти групи ТМ 2/1

Миколаївський національний аграрний університет

Результати досліджень зарубіжних вчених свідчать про пріоритетне значення у підвищенні конкурентоспроможності вертикальної та горизонтальної інтеграції постачання м'яса на зовнішні ринки. Проблема в свинарській галузі країни є високою витратою кормів на одиницю продукції, яка обумовлює надмірне використання кормів через недостатню якість. Привертає увагу той факт, що під час годування свиней, більшість фермерів Польщі та Угорщини віддають перевагу вирощеним ними кормам, що зумовлює його незбалансованість поживних речовин. Завдяки цьому фермери цих країн не можуть конкурувати з виробниками країн-лідерів, ця проблема наростає гірше через невирішені питання щодо забезпечення якості та безпеки товарів, що відповідають вимогам біобезпеки на фермах.

Закордонні науковці вивчають купівельну активність споживачів на ринку свинини та досліджують її найважливіші чинники – споживчі переваги, обсяги та розподіл сукупного доходу домогосподарства.

Доведено, що для продукції свинарства України на зовнішніх ринках відсутні конкурентні переваги та встановлено недостатню продовольчу незалежність за умови наявності ознак потенційних переваг для розширення експорту, зокрема, дешевих кормів та логістики. При цьому суттєве зниження курсу гривні щодо іноземних валют провідних країн світу, створює передумови для успішного просування свинини українських товаровиробників як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Обґрунтовано необхідність налагодження моніторингу щодо виконання критеріїв продовольчої незалежності, а також диверсифікації експортної спеціалізації країни.

У довгостроковій перспективі доцільно оптимізувати рівень захищеності ринку продукції свинарства, стимулювати вітчизняне виробництво, розповсюдження інструментів державної підтримки "зеленого кошика". Доведено, що основними напрямками підтримки експорту вітчизняної аграрної продукції мають стати: спрощення проходження експортних процедур; розширення асортименту та доступності фінансових послуг; розвиток інфраструктури підтримки; інформаційна підтримка експортерів; проведення досліджень та реалізація програм підтримки, діяльність системи кредитно-страхового інституту та торгових представництв має здійснюватися в єдиному комплексі через визначення потенційного ринку та фінансово-страхового сприяння експорту.

Розроблено та апробовано методика двокритеріального аналізу стану внутрішнього ринку м'ясопродукції на основі використання показників продовольчої безпеки та міжнародної конкурентоспроможності, що сприятиме проведенню комплексної оцінки позицій окремих видів продукції зовнішньому ринках. Модель двокритеріального аналізу дозволяє обґрунтувати ефективні інструменти державного регулювання захисту відповідного ринку. Методика двокритеріального аналізу м'ясопродукції має універсальний характер, тобто може бути використана визначення позицій на ринку для різних товарних груп. Результати оцінки конкурентоспроможності основних видів м'ясної продукції свинини, яловичини та м'яса птиці – дозволили встановити відсутність конкурентних переваг на зовнішніх ринках продукції свинарства та недостатню продовольчу незалежність.

Систематизовано стримуючі фактори нарощування експорту свинини, які об'єднані у три основні групи: технологічні; нормативно-правові; ветеринарні та напрями їх усунення. Розроблено заходи щодо створення сприятливого експортно-інституційного середовища та запропоновано основні напрямки підтримки експорту вітчизняної продукції свинарства.

Список використаних джерел

1. Yatsenko OM, Nevzghliad NH. The global trends of the agri-food market: the prospects for Ukraine, 2015;(27):54–62.
2. Varchenko O, Svyous I, Grynchuk Y, Tkachenko K, Shust O. The strategy of developing agricultural supply chain in terms of food security in Ukraine. Inter. J. Supp. Chain Managem., 2018;7(5):657–66. <https://ojs.excelingtech.co.uk/index.php/IJSCM/article/view/2358>.
3. Shpychak OM. Price formation problems in the context of the purchasing ability of the population and inflation processes. Ekonomika APK, 2016;(6):59–70 (in Ukrainian).
4. Ibatullin MI. World market of production of swine breeding and place of Ukraine in it, Bul. Agricult. Sci., 2017;(1): 62–7. <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk201701-12>.

*Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств
Табацкова Г.В.*